

ตัวอย่างเพื่อประกอบความเข้าใจนี้อ้างอิงตาม Part B ของมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน ซึ่งเป็นฉบับปรับปรุงของคณะกรรมการมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศที่สิ้นสุดในวันที่ 31 ธันวาคม 2560

(Part B: Illustrative Examples and Implementation Guidance (Bound volume 2018 Consolidated without early application))

อ้างอิง Part B: Example 17—combined interest rate risk and foreign currency risk hedge (fair value hedge/cash flow hedge combination)

วันที่เผยแพร่: 24 มิถุนายน 2562

ตัวอย่างที่ 17 – การรวมการป้องกันความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยและเงินตราต่างประเทศ (การรวมการป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม และการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด)

ข้อมูลพื้นฐาน

IE128 บริษัท ข. ต้องการป้องกันความเสี่ยงสำหรับหนี้สินที่มีอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ ซึ่งอยู่ในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ (USD) โดยหนี้สินนั้น มีการชำระเงินแบ่งเป็น 4 งวด นับจากวันเริ่มต้นของงวดที่ 1 จนถึงวันสิ้นงวดที่ 4 บริษัท ข. มีสกุลเงินหลักที่ใช้ในการดำเนินงาน เป็นสกุลเงินปอนด์ (GBP) และบริษัท ข. มีความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

- ก) ความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรมจากอัตราดอกเบี้ย และความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน: การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินที่มีอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ย วัดค่าเป็นสกุลเงินปอนด์
- ข) ความเสี่ยงของกระแสเงินสดจากอัตราดอกเบี้ย: เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการแลกเปลี่ยน โดยการรวม “ความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรมจากอัตราดอกเบี้ย” และ “ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดจากหนี้สินที่มีอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ (อ้างอิง ก. ข้างต้น) มาเป็น หนี้สินที่มีอัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัวในสกุลเงินปอนด์” ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการบริหารความเสี่ยงของบริษัท ข. สำหรับหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศและมีอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่

IE129 บริษัท ข. ป้องกันความเสี่ยงโดยใช้กลยุทธ์การบริหารความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

- ก) บริษัท ข ใช้ธุรกรรมแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยต่างสกุลเงิน (Cross-currency interest rate SWAPs: CCIRS) เพื่อเปลี่ยนหนี้สินในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐที่มีอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่เป็น หนี้สินในสกุลเงินปอนด์ที่มีอัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัว โดยบริษัท ข ป้องกันความเสี่ยงของหนี้สินในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ (รวมถึงดอกเบี้ย) ตลอดอายุของหนี้สิน ดังนั้น บริษัท ข จึงเข้าทำธุรกรรม CCIRS ในเวลาเดียวกันกับการก่อหนี้สินในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ ภายใต้ธุรกรรม CCIRS นี้ บริษัท ข จะได้รับดอกเบี้ยแบบคงที่ในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ (จากเดิมที่เคยจ่ายดอกเบี้ยจากหนี้สิน) และจ่ายดอกเบี้ยแบบลอยตัวในสกุลเงินปอนด์
- ข) บริษัท ข พิจารณาถึงกระแสเงินสดของหนี้สินที่ได้รับการป้องกันความเสี่ยงและกระแสเงินสดจากการทำธุรกรรม CCIRS เป็นความเสี่ยงรวมของหนี้สินในสกุลเงินปอนด์ที่มีอัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัว เพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงสำหรับอัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัวในสกุลเงินปอนด์ บริษัท ข ต้องการให้มีการจ่ายดอกเบี้ยที่แน่นอนด้วยเหตุนี้ จึงเปลี่ยนความเสี่ยงในอัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัวในสกุลเงินปอนด์ ให้เป็นความเสี่ยงอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ในสกุลเงินปอนด์ บริษัท ข จึงแสวงหาอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ ซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ค่าเดียวที่เกิดจากการผสมผสานอัตราดอกเบี้ยหน้าตัว¹⁹ (นั่นคือ อัตราดอกเบี้ยล่วงหน้าที่กำหนดไว้หน้าตัว สำหรับระยะเวลาที่มีการป้องกันความเสี่ยง ซึ่งมีอยู่ตั้งแต่วันที่เกิดความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยง) ดังนั้น บริษัท ข ใช้ธุรกรรมการแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย (Interest rate swaps – “IRS”) (ซึ่งมีสกุลเงินทั้งหมดเป็นสกุลเงินปอนด์) ภายใต้ธุรกรรมนี้ บริษัท ข จะได้รับดอกเบี้ยแบบลอยตัว (จากเดิมที่เคยจ่ายดอกเบี้ยจากส่วนของ CCIRS) และจ่ายดอกเบี้ยแบบคงที่

¹⁹ บริษัทอาจใช้กลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงที่แตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ดี บริษัทมีเป้าหมายที่จะได้รับอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ ซึ่งไม่ใช่อัตราดอกเบี้ยค่าเดียวที่เกิดจากการผสมผสาน แต่เป็นชุดของอัตราดอกเบี้ยล่วงหน้าที่กำหนดไว้ในแต่ละงวด สำหรับกลยุทธ์ดังกล่าว การวัดความมีประสิทธิภาพในการป้องกันความเสี่ยงพิจารณาจาก ผลต่างระหว่าง อัตราดอกเบี้ยล่วงหน้า ณ วันที่เกิดความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยง และ อัตราดอกเบี้ยล่วงหน้า ณ วันที่วัดความมีประสิทธิภาพของการป้องกันความเสี่ยงในแต่ละงวด จากกลยุทธ์ข้างต้น การทำสัญญาฟอว์เวิร์ดที่สอดคล้องกับงวดดอกเบี้ยในแต่ละงวดนั้น จะมีประสิทธิผลมากกว่า การทำธุรกรรมแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย (ที่มีส่วนการจ่ายชำระแบบคงที่ด้วยอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ค่าเดียวที่เกิดจากการผสมผสาน)

IE130 ตารางต่อไปนี กำหนดข้อมูลพื้นฐานที่ใช้ในตัวอย่างที่ 17

ตัวอย่างที่ 17 - ข้อมูลพื้นฐาน	งวดที่ 0	งวดที่ 1	งวดที่ 2	งวดที่ 3	งวดที่ 4
อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศทันที (Spot) (สกุลเงินปอนด์/สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ)	1.2000	1.0500	1.4200	1.5100	1.3700
เส้นโค้งแสดงอัตราดอกเบี้ย (Interest curve) (การนำเสนอในแนวตั้งของอัตราดอกเบี้ยสำหรับแต่ละไตรมาสของช่วงเวลาเป็นรายปี)					
สกุลเงินปอนด์ (GBP)	2.50%	5.02%	6.18%	0.34%	[N/A]
	2.75%	5.19%	6.26%	0.49%	
	2.91%	5.47%	6.37%	0.94%	
	3.02%	5.52%	6.56%	1.36%	
	2.98%	5.81%	6.74%		
	3.05%	5.85%	6.93%		
	3.11%	5.91%	7.19%		
	3.15%	6.06%	7.53%		
	3.11%	6.20%			
	3.14%	6.31%			
	3.27%	6.36%			
	3.21%	6.40%			
	3.21%				
	3.25%				
	3.29%				
	3.34%				
สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ (USD)	3.74%	4.49%	2.82%	0.70%	[N/A]
	4.04%	4.61%	2.24%	0.79%	
	4.23%	4.63%	2.00%	1.14%	
	4.28%	4.34%	2.18%	1.56%	
	4.20%	4.21%	2.34%		
	4.17%	4.13%	2.53%		
	4.27%	4.07%	2.82%		
	4.14%	4.09%	3.13%		
	4.10%	4.17%			
	4.11%	4.13%			
	4.13%	4.34%			
	4.14%				
	4.06%				
	4.12%				
	4.19%				

การบันทึกบัญชี

IE131 บริษัท ข ออกแบบความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยง ดังนี้²⁰

- ก) สำหรับการป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม เป็นความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรมของอัตราดอกเบี้ยและความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ระหว่าง “หนี้สินที่มีอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ” ซึ่งคือรายการที่ได้รับการป้องกันความเสี่ยง (Hedged Item) และ “การแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยต่างสกุลเงิน - CCIRS” ถือเป็นเครื่องมือในการป้องกันความเสี่ยง (ความสัมพันธ์ลำดับแรก) โดยการป้องกันความเสี่ยงเริ่มต้น ณ วันต้นงวดที่ 1 (t_0) และสิ้นสุด ณ วันสิ้นงวดที่ 4
- ข) สำหรับการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด เป็นความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงระหว่าง “ความเสี่ยงรวม” ที่กำหนดให้เป็นรายการที่ได้รับการป้องกันความเสี่ยง (Hedged Item) และ “ธุรกรรมแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย - IRS” เป็นเครื่องมือในการป้องกันความเสี่ยง (ความสัมพันธ์ลำดับที่ 2) โดยความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงนี้ จะเริ่มขึ้น ณ วันสิ้นงวดที่ 1 ซึ่งเป็นเวลาที่บริษัท ข ได้ตัดสินใจที่จะกำหนดให้การจ่ายดอกเบี้ยมีความแน่นอน จึงเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัวในสกุลเงินปอนด์ เป็นอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ในสกุลเงินปอนด์ โดยการป้องกันความเสี่ยงนี้จะสิ้นสุด ณ วันสิ้นงวดที่ 4 ทั้งนี้ ความเสี่ยงโดยรวมซึ่งกำหนดให้เป็นรายการที่ได้รับการป้องกันความเสี่ยง แสดงถึงความผันผวนของกระแสเงินสดในสกุลเงินปอนด์ อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของกระแสเงินสดโดยรวมของ 2 รายการ ที่ถูกกำหนดในการป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม ซึ่งได้แก่ การป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรมจากอัตราดอกเบี้ย และการป้องกันความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยน (อ้างอิง ก.ข้างต้น) เปรียบเทียบกับ อัตราดอกเบี้ย ณ วันสิ้นงวดที่ 1 ซึ่งเป็นวันที่กำหนดความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงระหว่างความเสี่ยงโดยรวม และ IRS

²⁰ จากตัวอย่างนี้ กำหนดให้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์ของการบัญชีป้องกันความเสี่ยง (โปรดดู ย่อหน้า 6.4.1 ของ TFRS9) คำอธิบายดังต่อไปนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการทำความเข้าใจในตัวอย่างนี้เท่านั้น (ไม่ใช่ตัวอย่างของ เอกสารประกอบที่เป็นทางการอย่างสมบูรณ์ ตามที่กำหนดในย่อหน้า 6.4.1(ข) ใน TFRS 9)

IE132 ตารางต่อไปนี้²¹ กำหนดภาพรวมมูลค่ายุติธรรมของอนุพันธ์ การเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของรายการที่ได้รับการป้องกันความเสี่ยง (Hedged Item) และการคำนวณสำรองของการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด และความไม่มีประสิทธิผลในการป้องกันความเสี่ยง²² ในตัวอย่างนี้ ความไม่มีประสิทธิผลในการป้องกันความเสี่ยงเกิดขึ้นจากทั้ง 2 ความสัมพันธ์²³

---

²¹ ตารางในตัวอย่างข้างต้นใช้คำย่อ ดังต่อไปนี้:

- “CCIRS” หมายถึง การแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยต่างสกุลเงิน (Cross-Currency Interest Rate Swap)
- “CF(s)” หมายถึง กระแสเงินสด (Cash Flow (s))
- “CFH” หมายถึง การป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด (Cash flow hedge)
- “CFHR” หมายถึง สำรองจากการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด (Cash flow hedge reserve)
- “FVH” หมายถึง การป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม (Fair Value Hedge)
- “IRS” หมายถึง การแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Swap)
- “PV” หมายถึง มูลค่าปัจจุบัน (Present Value)

²² ตารางต่อไปนี้ใช้สำหรับการคำนวณ โดยจำนวนทั้งหมดซึ่งประกอบด้วยการคำนวณทางบัญชีสำหรับ สินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ และกำไร/ขาดทุน จะแสดงค่าอยู่ในรูปแบบจำนวนบวก (+) และจำนวนลบ (-) เช่น สำรองจากการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดที่แสดงค่าอยู่ในวงเล็บ แสดงถึงขาดทุน เป็นต้น

²³ สำหรับกรณีของตัวอย่างข้างต้น ความไม่มีประสิทธิผลของการป้องกันความเสี่ยง อาจเป็นผลมาจากหลายปัจจัย เช่น ความเสี่ยงด้านเครดิต ความแตกต่างของวิธีการนับจำนวนวัน หรือขึ้นอยู่กับสิ่งที่ถูกกำหนดอยู่ในเครื่องมือป้องกันความเสี่ยง เช่น ค่าธรรมเนียมในการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่ถูกรวมอยู่ในธุรกรรม CCIRS (โดยทั่วไปเรียกว่า currency basis)

ตัวอย่างที่ 17 - การคำนวณ	งวดที่ 0	งวดที่ 1	งวดที่ 2	งวดที่ 3	งวดที่ 4
หนี้สินในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐที่มีอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ (Fixed Rate FX Liability)					
มูลค่ายุติธรรม (สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ)	(1,000,000)	(995,522)	(1,031,008)	(1,030,193)	(1,000,000)
มูลค่ายุติธรรม (สกุลเงินปอนด์)	(1,200,000)	(1,045,298)	(1,464,031)	(1,555,591)	(1,370,000)
การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรม (สกุลเงินปอนด์)		154,702	(418,733)	(91,560)	185,591
การแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยต่างสกุลเงิน - CCIRS (ได้รับสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐแบบคงที่/จ่ายสกุลเงินปอนด์แบบลอยตัว)					
มูลค่ายุติธรรม (สกุลเงินปอนด์)	-	(154,673)	264,116	355,553	170,000
การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรม (สกุลเงินปอนด์)		(154,673)	418,788	91,437	(185,553)
การแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย - IRS (ได้รับแบบลอยตัว/จ่ายแบบคงที่)					
มูลค่ายุติธรรม (สกุลเงินปอนด์)		-	18,896	(58,767)	-
การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรม (สกุลเงินปอนด์)			18,896	(77,663)	(58,767)
ความผันผวนในกระแสเงินสดของความเสี่ยงโดยรวม					
มูลค่าปัจจุบัน (สกุลเงินปอนด์)		-	(18,824)	58,753	-
การเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบัน (สกุลเงินปอนด์)			(18,824)	77,577	(58,753)
สำรองจากการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด - CFHR					
มูลค่าคงเหลือปลายงวด (สกุลเงินปอนด์)		-	18,824	(58,753)	-
การเปลี่ยนแปลง (สกุลเงินปอนด์)			18,824	(77,577)	58,753

IE133 ความสัมพันธ์การป้องกันความเสี่ยงระหว่าง หนี้สินในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐที่มีอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ และ CCIRS เริ่มต้น ณ วันต้นงวดที่ 1 (t_0) และยังคงอยู่เมื่อความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงลำดับที่ 2 เกิดขึ้น ณ วันสิ้นงวดที่ 1 กล่าวคือ ความสัมพันธ์ลำดับที่ 1 ยังคงดำเนินต่อไป โดยถือเป็นความสัมพันธ์ที่แยกจากกัน

IE134 ความผันผวนในกระแสเงินสดของความเสี่ยงโดยรวม มีวิธีการคำนวณ ดังนี้

- ก) ณ จุดที่ความผันผวนของกระแสเงินสดของความเสี่ยงโดยรวมได้รับการป้องกันความเสี่ยง (จุดเริ่มต้นของความสัมพันธ์ลำดับที่ 2 ณ วันสิ้นงวดที่ 1) กระแสเงินสดทั้งหมด ที่ถูกคาดการณ์ไว้จากหนี้สินในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐที่มีอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ และ CCIRS ในช่วงที่มีการป้องกันความเสี่ยง (จนถึงวันสิ้นงวดที่ 4) จะถูกแทนที่โดยใช้อัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ค่าเดียวที่ได้จากการผสมผสานของอัตราดอกเบี้ยหน้าตัว ที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันในสกุลเงินปอนด์มีค่าเท่ากับศูนย์ การคำนวณนี้ ทำให้เกิดอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ค่าเดียวที่เกิดจากการผสมผสานของอัตราดอกเบี้ยหน้าตัว (เป็นอัตราอ้างอิง) ที่ถูกนำมาใช้ในการวัดความผันผวนของกระแสเงินสดของความเสี่ยงโดยรวมในเวลาต่อมาซึ่งถือเป็นจุดเวลาอ้างอิง กับ วันเริ่มต้นความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยง การคำนวณดังกล่าว แสดงในตารางต่อไปนี้

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตัวอย่างที่ 17 - ความผันผวนในกระแสเงินสดของความเสี่ยงโดยรวม (Calibration)									
ความผันผวนในกระแสเงินสดของความเสี่ยงโดยรวม									
	หนี้สินในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ		CCIRS ในด้าน USD		CCIRS ในด้าน GBP		Calibration มูลค่าปัจจุบัน		
	กระแสเงินสด	มูลค่าปัจจุบัน	กระแสเงินสด	มูลค่าปัจจุบัน	กระแสเงินสด	มูลค่าปัจจุบัน	มูลค่าที่ตราไว้	อัตรา 5.6963%	
	(USD)	(USD)	(USD)	(USD)	(GBP)	(GBP)	(GBP)	(GBP)	
ช่วงเวลา									
ปีที่ 1	งวดที่ 0								
	งวดที่ 1								
	งวดที่ 2								
	งวดที่ 3								
	งวดที่ 4								
ปีที่ 2	งวดที่ 5	0	0	0	0	(14,771)	(14,591)	17,089	16,881
	งวดที่ 6	(20,426)	(19,977)	20,246	19,801	(15,271)	(14,896)	17,089	16,669
	งวดที่ 7	0	0	0	0	(16,076)	(15,473)	17,089	16,449
	งวดที่ 8	(20,426)	(19,543)	20,582	19,692	(16,241)	(15,424)	17,890	16,229
ปีที่ 3	งวดที่ 9	0	0	0	0	(17,060)	(15,974)	17,089	16,002
	งวดที่ 10	(20,426)	(19,148)	20,358	19,084	(17,182)	(15,862)	17,089	15,776
	งวดที่ 11	0	0	0	0	(17,359)	(15,797)	17,089	15,551
	งวดที่ 12	(20,426)	(18,769)	20,582	18,912	(17,778)	(15,942)	17,089	15,324
ปีที่ 4	งวดที่ 13	0	0	0	0	(18,188)	(16,066)	17,089	15,095
	งวดที่ 14	(20,426)	(18,391)	20,246	18,229	(18,502)	(16,095)	17,089	14,866
	งวดที่ 15	0	0	0	0	(18,646)	(15,972)	17,089	14,638
	งวดที่ 16	(1,020,426)	(899,695)	1,020,582	899,832	(1,218,767)	(1,027,908)	1,217,089	1,026,493
รวม		(995,522)		995,550		(1,200,000)		1,199,971	
รวม GBP		(1,045,298)		1,045,327		(1,200,000)		1,199,971	
มูลค่าปัจจุบันของ กระแสเงินสดทั้งหมด GBP								0 ← Σ	

มูลค่าที่ตราไว้ (Nominal amount) ซึ่งใช้ในการวัดค่าของอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง มีค่าเท่ากับมูลค่าที่ตราไว้ของความเสี่ยงโดยรวม ซึ่งก่อให้เกิดกระแสเงินสดที่ผันผวนในสกุลเงินปอนด์ (GBP 1,200,000) ซึ่งสอดคล้องกับมูลค่าที่กำหนดไว้ภายใต้ธุรกรรม CCIRS ในขาของอัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัวในสกุลเงินปอนด์ ส่งผลให้ อัตราอ้างอิงที่ได้ คือ อัตราร้อยละ 5.6963 (กำหนดขึ้นโดยวิธีการทำซ้ำเพื่อให้มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดทั้งหมดมีค่าเท่ากับศูนย์)

- ข) ในภายหลัง ความผันผวนของกระแสเงินสดของความเสี่ยงโดยรวม จะถูกวัดค่าโดยเปรียบเทียบกับจุดเวลาอ้างอิงที่กำหนดไว้ ณ วันสิ้นงวดที่ 1 เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว กระแสเงินสดคงเหลือทั้งหมดที่คาดการณ์ไว้จากหนี้สินในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐที่มีอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่และ CCIRS ของระยะเวลาที่เหลืออยู่ ซึ่งได้รับการป้องกันความเสี่ยง (นับจากวันที่มีการวัดความมีประสิทธิภาพจนถึงวันสิ้นงวดที่ 4) จะถูกปรับปรุง (ถ้ามี) และคิดลดเพื่อหามูลค่าปัจจุบัน นอกจากนี้ อัตราอ้างอิงที่ร้อยละ 5.6963 ยังถูกนำมาประยุกต์ใช้กับมูลค่าที่ตราไว้ ซึ่งใช้ในการหาอัตราดอกเบี้ย ณ วันสิ้นงวดที่ 1 (GBP 1,200,000) เพื่อที่จะสร้างชุดของกระแสเงินสดที่เหลืออยู่ ในระยะเวลาที่มีการป้องกันความเสี่ยง จากนั้นคิดลดเพื่อหามูลค่าปัจจุบัน ทั้งนี้ ผลรวมของมูลค่าปัจจุบันจะแสดงถึงความผันผวนของกระแสเงินสดของความเสี่ยงโดยรวม การคำนวณได้ถูกแสดงไว้ในตารางต่อไปนี้เป็นสำหรับ ณ วันสิ้นงวดที่ 2

ตัวอย่างที่ 17 - ความผันผวนในกระแสเงินสดของความเสี่ยงโดยรวม (ณ วันสิ้นงวดที่ 2)								
ความผันผวนในกระแสเงินสดของความเสี่ยงโดยรวม								
หนี้สินในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ	CCIRS ในด้าน USD		CCIRS ในด้าน GBP		Calibration		มูลค่าปัจจุบัน	
	กระแสเงินสด	มูลค่าปัจจุบัน	กระแสเงินสด	มูลค่าปัจจุบัน	กระแสเงินสด	มูลค่าปัจจุบัน	มูลค่าที่ตราไว้	อัตรา 5.6963%
	(USD)	(USD)	(USD)	(USD)	(GBP)	(GBP)	(GBP)	(GBP)
ช่วงเวลา								
ปีที่ 1	งวดที่ 0							
	งวดที่ 1							
	งวดที่ 2							
	งวดที่ 3							
	งวดที่ 4							
ปีที่ 2	งวดที่ 5	0	0	0	0	0	0	0
	งวดที่ 6	0	0	0	0	0	0	0
	งวดที่ 7	0	0	0	0	0	0	0
	งวดที่ 8	0	0	0	0	0	0	0
ปีที่ 3	งวดที่ 9	0	0	0	0	(18,120)	(17,850)	17,089
	งวดที่ 10	(20,426)	(20173)	20,358	20,106	(18,360)	(17,814)	17,089
	งวดที่ 11	0	0	0	0	(18,683)	(17,850)	17,089
	งวดที่ 12	(20,426)	(19,965)	20,582	20,117	(19,203)	(18,058)	17,089
ปีที่ 4	งวดที่ 13	0	0	0	0	(19,718)	(18,243)	17,089
	งวดที่ 14	(20,426)	(19,726)	20,246	19,553	(20,279)	(18,449)	17,089
	งวดที่ 15	0	0	0	0	(18,646)	(18,789)	17,089
	งวดที่ 16	(1,020,426)	(971,144)	1,020,582	971,292	(1,221,991)	(1,027,947)	1,217,089
รวม		(1,031,008)		1,031,067		(1,200,000)		1181,092
รวม GBP		(1,464,031)		1,464,116		(1,200,000)		118,1092
มูลค่าปัจจุบันของ กระแสเงินสดทั้งหมด GBP								(18,824) ← Σ

การเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ยและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในความผันผวนของกระแสเงินสดของความเสี่ยงโดยรวม ระหว่างวันสิ้นงวดที่ 1 และวันสิ้นงวดที่ 2 ซึ่งมีมูลค่าปัจจุบันเท่ากับ GBP -18,824²⁴

²⁴ จำนวนนี้เป็นค่าหนึ่งในตารางที่แสดงถึงภาพรวมของวิธีการคำนวณ (รายละเอียดตามข้อ IE132) มูลค่าปัจจุบันของความผันผวนในกระแสเงินสดของความเสี่ยงโดยรวม ณ วันสิ้นงวดที่ 2

- IE135 สำรองของการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด และความไม่มีประสิทธิผลของการป้องกันความเสี่ยง (โปรดดูย่อหน้า 6.5.11 ของ TFRS9) ถูกวัดมูลค่าโดยใช้มูลค่าปัจจุบันของรายการที่ได้รับ การป้องกันความเสี่ยง และมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือที่ใช้ในการป้องกันความเสี่ยง
- IE136 ตารางต่อไปนี้จะแสดงผลกระทบต่อกำไรขาดทุน และกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น รวมถึงงบแสดงฐานะการเงินของบริษัท ข (เพื่อความโปร่งใสของการแสดงรายการ²⁵ จึงแยกแสดงรายการป้องกันความเสี่ยงออกเป็น 2 ความสัมพันธ์ ได้แก่ การป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรมของหนี้สินในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐที่มีอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ และการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดของความเสียหายโดยรวม)²⁶

²⁵ รายการแต่ละบรรทัดที่แสดงอยู่นี้เป็นเพียงตัวอย่างที่อาจจะเกิดขึ้น อย่างไรก็ตาม รูปแบบการนำเสนอที่แตกต่างกันอาจใช้รายการแต่ละบรรทัดที่ต่างกันออกไปได้ (รวมถึง รายการที่แสดงจำนวนเงินในตัวอย่างนี้) ทั้งนี้ มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7 ระบุถึงข้อกำหนดในการเปิดเผยข้อมูลสำหรับการบัญชีป้องกันความเสี่ยง ซึ่งรวมถึง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความไม่มีประสิทธิผลของการป้องกันความเสี่ยงมูลค่าตามบัญชีของเครื่องมือป้องกันความเสี่ยง และ มูลค่าสำรองของการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด

²⁶ สำหรับงวดที่ 4 มูลค่าในตารางที่แสดงถึงภาพรวมของวิธีการคำนวณ (รายละเอียดตามข้อ IE132) จะแตกต่างจากข้อมูลที่แสดงอยู่ในตารางถัดไป สำหรับงวดที่ 1 ถึง 3 Dirty Value (คือ ราคาซื้อขายที่รวมดอกเบี้ยค้างรับของผู้ขายที่ต้องได้รับ) จะเท่ากับ Clean Value (คือ ราคาที่ไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับ) เนื่องจาก วันสิ้นงวดจะเป็นวันครบกำหนดชำระสำหรับทุกขาของตราสารอนุพันธ์และหนี้สินในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐที่มีอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ ทั้งนี้ ณ วันสิ้นงวดที่ 4 ตารางที่แสดงถึงภาพรวมของวิธีการคำนวณจะใช้ Clean Value เพื่อที่จะคำนวณมูลค่าที่เปลี่ยนไปตามช่วงระยะเวลา สำหรับตารางถัดไปจะแสดงด้วยมูลค่า Dirty Value ซึ่งก็คือ มูลค่าเมื่อครบกำหนดซึ่งรวมดอกเบี้ยค้างก่อนที่ตราสารจะถูกชำระจนครบกำหนด (กรณีนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นตัวอย่าง โดยมูลค่าตามบัญชีทั้งหมด (all carrying amount) นอกเหนือจากเงินสดและ กำไรสะสมควรมีมูลค่าเท่ากับศูนย์)

ตัวอย่างที่ 17 - ผลกระทบโดยรวมต่อกำไรขาดทุน และงบแสดงฐานะการเงิน (หน่วย : สกุลเงินปอนด์ GBP)					
	งวดที่ 0	งวดที่ 1	งวดที่ 2	งวดที่ 3	งวดที่ 4
งบกำไรขาดทุน และกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น					
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย					
หนี้สินในอัตราแลกเปลี่ยนที่เป็นสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ		45,958	50,452	59,848	58,827
ส่วนปรับปรุงการป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม (FVH)		(12,731)	11,941	14,385	(49,439)
		33,227	62,393	74,233	9,388
จัดประเภทรายการใหม่ของการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด CFH)			5,990	(5,863)	58,982
รวม ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย		33,227	68,383	68,370	68,370
กำไร/ขาดทุน อื่น					
การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรม (สกุลเงินปอนด์)		154,673	(418,778)	(91,437)	185,553
ส่วนปรับปรุงการป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม (หนี้สินในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ)		(154,702)	418,733	91,560	(185,591)
ความไม่มีประสิทธิภาพของการป้องกันความเสี่ยง		-	(72)	(54)	(19)
รวมกำไร/ขาดทุน อื่น		(29)	(127)	68	(57)
รวมกำไร/ขาดทุน		33,198	68,255	68,438	68,313
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (OCI)					
กำไร/ขาดทุน ของความมีประสิทธิภาพของการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด			(12,834)	71,713	229
จัดประเภทรายการใหม่			(5,990)	5,863	(58,982)
รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น			(18,842)	77,577	(58,753)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น		33,198	49,432	146,015	9,560
					ต่อ...

ตัวอย่างที่ 17 - ผลกระทบโดยรวมต่อกำไรขาดทุน และงบแสดงฐานะการเงิน...ต่อ (หน่วย : สกุลเงินปอนด์ GBP)					
	งวดที่ 0	งวดที่ 1	งวดที่ 2	งวดที่ 3	งวดที่ 4
งบแสดงฐานะการเงิน					
หนี้สินในอัตราแลกเปลี่ยนที่เป็นสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ	(1,200,000)	(1,045,298)	(1,464,031)	(1,555,591)	(1,397,984)
CCIRS	-	(154,673)	264,116	355,553	194,141
IRS		-	18896	(58,767)	(13,004)
เงินสด	1,200,000	1,166,773	1,098,390	1,030,160	978,641
รวม สินทรัพย์สุทธิ	-	(33,198)	(82,630)	(288,645)	(238,205)
ส่วนของผู้ถือหุ้น					
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสะสม		-	(18,824)	58,753	-
กำไรสะสม	-	33,198	101,454	169,892	238,205
รวม ส่วนของผู้ถือหุ้น	-	33,198	82,630	228,645	238,205

IE137 ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยรวมในกำไรหรือขาดทุนของบริษัท ข. เกิดจากกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงของกิจการ ดังนี้

- ก) ในงวดที่ 1 กลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงส่งผลให้ ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยสะท้อนถึงอัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัวของหนี้สินในสกุลเงินปอนด์ หลังจากใช้ CCIRS รวมถึงความแตกต่างระหว่างกระแสเงินสดของหนี้สินในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐที่มีอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ และส่วนที่กำหนดไว้ตายตัวของ CCIRS (fixed leg of CCIRS) ที่จะถูกชำระ ในระหว่างงวดที่ 1 (กล่าวคือ ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย จะไม่เท่ากับ หนี้สินที่เป็นสกุลเงินปอนด์ ที่มีอัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัว ที่เกิดจากเงินกู้ยืม GBP 1,200,000) นอกจากนี้ ยังมี ความไม่มีประสิทธิผลในการป้องกันความเสี่ยง อันเป็นผลมาจากความแตกต่างของการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าหนี้สินในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐที่มีอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ (ดังที่แสดงโดยการปรับปรุงรายการการป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม) และ CCIRS
- ข) สำหรับงวดที่ 2 ถึง 4 กลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงส่งผลให้ ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยสะท้อนถึงอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ของหนี้สินที่เป็นสกุลเงินปอนด์ หลังจากการใช้ IRS ณ วันสิ้นงวดที่ 1 (นั่นคือ มีการใช้อัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ค่าเดียวที่ได้จากการผสมผสานอัตราดอกเบี้ยหน้าตัว ภายใต้สภาพแวดล้อมของอัตราดอกเบี้ย ณ วันสิ้นงวดที่ 1 โดยนำมาใช้กับใน 3 รอบระยะเวลาที่เหลือ) อย่างไรก็ตาม ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยของบริษัท ข. ยังได้รับผลกระทบมาจากความไม่มีประสิทธิผลของการป้องกันความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยในงวดที่ 2 มีค่าสูงกว่าดอกเบี้ยจ่ายตามอัตราคงที่เล็กน้อย ซึ่งถูกต้องไว้

จาก IRS เนื่องจาก การชำระเงินด้วยอัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัวภายใต้ IRS น้อยกว่า กระแสเงินสดทั้งหมดที่เกิดจากความเสียหายโดยรวม²⁷ อย่างไรก็ตาม ในงวดที่ 3 และ 4 ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย มีค่าเท่ากับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง เนื่องจาก การชำระเงินด้วยอัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัว ภายใต้ IRS มากกว่า กระแสเงินสดทั้งหมดที่เกิดจากความเสียหายโดยรวม²⁸

---

²⁷ กล่าวอีกนัยหนึ่ง ความผันผวนในกระแสเงินสดของการแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย เกิดขึ้นน้อยกว่า ความผันผวนในกระแสเงินสดทั้งหมดของความเสียหายโดยรวม ดังนั้น จึงไม่สามารถหักกลบกันได้หมด (บางครั้งเรียก สถานการณ์เช่นนี้ว่า “การป้องกันความเสี่ยงที่น้อยเกินไป”) ในสถานการณ์ดังกล่าว การป้องกันความเสี่ยงกระแสเงินสด ไม่ส่งผลต่อ ความไม่มีประสิทธิผลของการป้องกันความเสี่ยงที่ถูกรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน เพราะไม่ต้องรับรู้ความไม่มีประสิทธิผลของการป้องกันความเสี่ยงดังกล่าว (โปรดดู ย่อหน้า 6.5.11 ของ TFRS 9) ทั้งนี้ ความไม่มีประสิทธิผลของการป้องกันความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม มีผลต่อกำไรขาดทุนทุกงวด

²⁸ กล่าวอีกนัยหนึ่ง ความผันผวนในกระแสเงินสดของการแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย เกิดขึ้นมากกว่า ความผันผวนในกระแสเงินสดทั้งหมดของความเสียหายโดยรวม ดังนั้น จึงเกิดส่วนเกินเวลาที่กลบ (บางครั้งเรียก สถานการณ์เช่นนี้ว่า “การป้องกันความเสี่ยงที่มากเกินไป”) ในสถานการณ์ดังกล่าว การป้องกันความเสี่ยงกระแสเงินสด ส่งผลต่อ ความไม่มีประสิทธิผลของการป้องกันความเสี่ยงที่ถูกรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน (โปรดดู ย่อหน้า 6.5.11 ของ TFRS 9) ทั้งนี้ ความไม่มีประสิทธิผลของการป้องกันความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม มีผลต่อกำไรขาดทุนทุกงวด